

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO BEI
FINANSAVIMO KONTROLĖS ĮSTATYMO 2, 7, 8, 10,
11, 12, 14, 20, 22, 23, 25, 27, 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
16 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
Į S T A T Y M A S**

2011 m. gruodžio 6 d. Nr. XI-1777
Vilnius

(Žin., 2004, Nr. [135-4894](#); 2010, Nr. [63-3091](#))

1 straipsnis. 2 straipsnio 3 ir 4 dalių pakeitimas

1. 2 straipsnio 3 dalyje išbraukti žodžius „politinių partijų veiklai ar“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. **Aukos** – aukos gavėjams neatlygintinai perduoti pinigai, kilnojamieji ar nekilnojamieji daiktai, informacija, turtinės teisės, intelektinės veiklos rezultatai, taip pat kitos turtinės ir neturtinės vertybės, neatlygintinai atlikti veiksmai ir savanoriški darbai, veiksmų rezultatai, skirti savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinei kampanijai finansuoti.“

2. 2 straipsnio 4 dalyje išbraukti žodžius „politinės partijos ar“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„4. **Aukotojas** – asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka turintis teisę aukoti ir suteikęs auką savarankiško politinės kampanijos dalyvio naudai.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. 7 straipsnio 3 dalies 3 punktą pripažinti netekusiu galios.

2. 7 straipsnio 3 dalies 5 punktą pripažinti netekusiu galios.

3. Papildyti 7 straipsnio 3 dalį 8 punktu:

„8) nuolatinio Lietuvos gyventojų savanoriškai skiriama 1 procento dydžio sumokėto metinio pajamų mokesčio dalis.“

4. 7 straipsnio 8 dalies 2 punkte išbraukti žodžius „ir juridinių“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„2) politinės kampanijos laikotarpiu politinės partijos gaunamos pagal šį įstatymą turinčių teisę aukoti fizinių asmenų aukos politinei kampanijai;“.

5. Pakeisti 7 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Politinės partijos lėšas, skirtas politinei kampanijai finansuoti, privalo laikyti politinės kampanijos sąskaitoje. Į politinės kampanijos sąskaitą negali būti nukreiptas jokių laikinųjų apsaugos priemonių taikymas.“

3 straipsnis. 8 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 2 dalies pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) pagal šį įstatymą turinčių teisę aukoti fizinių asmenų aukomis ir politinių partijų aukomis kandidatams, kandidatų sąrašams ar referendumo politinėms kampanijoms;“.

2. Pakeisti 8 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Lėšos, skirtos politinei kampanijai finansuoti, privalo būti laikomos politinės kampanijos sąskaitoje. Į politinės kampanijos sąskaitą negali būti nukreiptas jokių laikinųjų apsaugos priemonių taikymas.“

4 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Aukos

1. Priimti šiame įstatyme nurodytas aukas turi teisę šio įstatymo nustatyta tvarka įregistruoti savarankiškai politinės kampanijos dalyviai.

2. Vienas fizinis asmuo, nurodytas šio įstatymo 12 straipsnyje, per politinę kampaniją kiekvienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui gali paaukoti auką, neviršijančią 10 paskelbto praėjusių kalendorinių metų ketvirto ketvirčio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (toliau – VMDU) dydžių. Kandidatas vienmandatėje rinkimų apygardoje ir referendumo iniciatorius savo politinei kampanijai finansuoti gali paaukoti auką, neviršijančią 20 VMDU dydžių. Bendra vieno fizinio asmens aukų suma savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams per kalendorinius metus negali viršyti 10 procentų fizinio asmens už praėjusius kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų.

3. Fizinis asmuo, suteikęs auką politinės kampanijos dalyviui, įstatymų nustatyta tvarka turi deklaruoti turtą ir pajamas.

4. Fizinį asmenų pinigines aukas, viršijančios 1 000 litų, privalo būti aukojamos tik banko pavedimu. Fizinį asmenų pinigines aukas politinei kampanijai, gautas ne banko pavedimu, politinės kampanijos išdininkas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po aukos gavimo perveda į politinės kampanijos sąskaitą.

5. Visi aukojusieji fiziniai asmenys privalo būti paviešinami. Politinės kampanijos išdininkas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo aukos gavimo dienos Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje skelbiamame viešame aukotojų sąrašė paskelbia aukotojo – fizinio asmens – vardą, pavardę ir savivaldybę, kurioje jis gyvena.

6. Priimant auką grynaisiais pinigais, aukos perdavimo–priėmimo dieną, o priimant nepiniginę auką, per 5 darbo dienas nuo aukos gavimo dienos turi būti užpildomas aukų lapas. Aukų lape turi būti nurodoma piniginių aukos vertė, nepiniginė auka ir jos tikroji vertė, aukotojo – fizinio asmens – vardas ir pavardė, asmens kodas, savivaldybė, kurioje jis gyvena. Aukų lapas surašomas 3 egzemplioriais, pirmas atiduodamas aukotojui, antras – Vyriausiajai rinkimų komisijai, trečias – aukos gavėjui.

7. Auka laikoma priimta, kai politinės kampanijos išdininkas, patikrinęs, ar gauta auka atitinka šio įstatymo reikalavimus, užregistruoja auką ir, jei priimama auka grynaisiais pinigais arba nepiniginė auka, aukotojui įteikia (išsiunčia) aukų lapą.

8. Nepiniginių aukų įvertinimo ir jų tikrosios vertės apskaičiavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

9. Pasibaigus rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapui, aukas politinei kampanijai priimti draudžiama.

10. Politinės kampanijos dalyvis neturi teisės naudoti politinei kampanijai finansuoti gautų, tačiau politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje neregistruotų piniginių aukų, taip pat šio straipsnio 6 dalyje nurodytų aukų, jeigu politinės kampanijos išdininkas nėra užpildęs aukų lapo.

11. Fizinį asmenų aukoms, kurios per politinę kampaniją savarankiškam politinės kampanijos dalyviui yra ne didesnės kaip 40 litų, taikoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta supaprastinta aukų priėmimo, apskaitos ir aukotojų paviešinimo tvarka. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą tvarką tokių aukų priėmimui, apskaitai ir aukotojų paviešinimui šio įstatymo 10 straipsnio 3, 4, 5, 6, 7 ir 10 dalys netaikomos. Šioje dalyje numatytomis aukomis politinės kampanijos dalyvio politinė kampanija gali būti finansuojama ne daugiau kaip 10 procentų nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio. Politinės kampanijos dalyvis šioje dalyje nustatyta tvarka gavęs aukų, viršijančių šioje dalyje nustatytą limitą, iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai jas perveda į valstybės biudžetą.

12. Šio straipsnio 11 dalyje nurodytos aukos grynaisiais pinigais nepriimamos.“

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Nepriimtinos aukos

1. Draudžiama naudoti politinėms kampanijoms gautas aukas, kurios neatitinka šio

įstatymo reikalavimų. Jeigu tokios aukos buvo gautos ir aukotojas yra žinomas, politinės kampanijos išdininkas per 5 darbo dienas nuo tokios aukos gavimo dienos turi auką grąžinti aukotojui, nurodydamas atsisakymo priimti auką priežastis. Jeigu aukotojas per 10 darbo dienų nenustatomas, politinės kampanijos išdininkas auką perveda į valstybės biudžetą.

2. Politinės partijas ir politinių kampanijų dalyvius finansuoti per trečiuosius asmenis draudžiama.

3. Nepriimtiniomis aukomis nelaikomos ir gali būti naudojamos politinei kampanijai finansuoti:

1) aukos, numatytos šio įstatymo 10 straipsnio 11 dalyje, jeigu yra gautos laikantis šio įstatymo 10 straipsnio 11 dalyje numatytos tvarkos ir didžiausios leistinos sumos apribojimo;

2) aukos, viršijančios 10 procentų fizinio asmens už praėjusius kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų, jeigu pagal politinės kampanijos išdininko užklauso metu Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos turimus duomenis bendra to aukotojo aukų suma (įskaitant savarankiškam politinės kampanijos dalyviui siūlomą suteikti auką) savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams neviršija 10 procentų fizinio asmens už praėjusius kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų.“

6 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Aukotojai

1. Aukoti politinės kampanijos dalyviams turi teisę:

1) Lietuvos Respublikos piliečiai – visų politinių kampanijų dalyviams;

2) nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, turintys kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietybę, – rinkimų į Europos Parlamentą ir savivaldybių tarybų rinkimų kampanijų dalyviams;

3) nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, neturintys kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietybės, arba asmenys be pilietybės – savivaldybių tarybų rinkimų politinių kampanijų dalyviams.

2. Politinės partijos turi teisę aukoti kandidatų, kandidatų sąrašų ar referendumo politinėms kampanijoms.

3. Politinės kampanijos finansavimo sutartis, patvirtinančios politinės kampanijos dalyvio (aukos gavėjo) ir aukotojo turtinius ar neturtinius (politinius) įsipareigojimus, turi būti sudaromos raštu. Jas turi pasirašyti politinės kampanijos dalyvis (aukos gavėjas), politinės kampanijos išdininkas ir aukotojas. Politinės kampanijos finansavimo sutartis turi būti skelbiamos viešai ir negali prieštarauti viešajai tvarkai ar gerai moralei. Draudžiama sudaryti slaptus įsipareigojimus. Politinės kampanijos finansavimo sutarties nuorašas kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita turi būti perduoti Vyriausiajai rinkimų komisijai, kuri sutarčių tekstus privalo paskelbti Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.

4. Aukotojų ir aukų gavėjų susitarimai, susiję su įsipareigojimais privatiems (asmeniniams ir (ar) grupiniams) interesams, draudžiami.

5. Išrinktiems į valstybės ar savivaldybių institucijas asmenims draudžiama atstovauti aukotojų privatiems (asmeniniams ir (ar) grupiniams) interesams ir priimti išskirtinai jiems palankius sprendimus.“

7 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Valstybės biudžeto asignavimai politinėms partijoms

1. Valstybės biudžeto asignavimai politinėms partijoms numatomi Lietuvos Respublikos kiekvienų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte ir skiriami per Vyriausiosios rinkimų komisijos vykdomą atskirą biudžeto

programą.

2. Valstybės biudžete nustatoma bendra asignavimų politinėms partijoms suma.

3. Pažymą apie politinių partijų atitiktį įstatymų reikalavimams dėl politinės partijos narių skaičiaus Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip iki kiekvienų metų balandžio 1 dienos pateikia Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

4. Lėšos iš valstybės biudžete numatytų asignavimų politinėms partijoms gali būti skiriamos politinių partijų veiklai finansuoti.

5. Jeigu Vyriausioji rinkimų komisija pripažįsta, kad politinė partija ar politinės kampanijos dalyvis šiurkščiai pažeidė šį įstatymą, jam (jai) dvejus metus nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos valstybės biudžeto asignavimai neskiriami. Dėl šios priežasties nepaskirstyti valstybės biudžeto asignavimai grąžinami į valstybės biudžetą.

6. Valstybės biudžeto asignavimai politinėms partijoms gali būti naudojami:

1) politinei kampanijai finansuoti;

2) rinkimų užstatui;

3) ilgalaikiam ir trumpalaikiam turtui įsigyti;

4) atsiskaityti su darbuotojais;

5) mokesčiams ir kitoms įmokoms į biudžetą, privalomojo valstybinio socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo įmokoms;

6) paslaugų teikimo išlaidoms;

7) politinės partijos politinės kampanijos skoloms apmokėti;

8) politinės partijos paimtoms paskoloms, skirtoms šios dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytoms išlaidoms, apmokėti.

7. Valstybės biudžeto lėšos negali būti naudojamos šio straipsnio 6 dalies 3, 4, 5, 6 ir 8 punktuose numatytoms išlaidoms, jeigu jos patirtos vykdant šio įstatymo 13 straipsnyje numatytą veiklą. Šio įstatymo 13 straipsnyje numatytos veiklos apskaita tvarkoma atskirai nuo valstybės biudžeto asignavimų naudojimo apskaitos.

8. Valstybės biudžeto lėšomis negali būti laiduojama, garantuojama už trečiųjų asmenų įsipareigojimus, taip pat šiomis lėšomis negali būti atlyginama už trečiųjų asmenų padarytą žalą.

9. Kaip buvo panaudoti valstybės biudžeto asignavimai, politinė partija nurodo valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ataskaitoje, teikiamoje kartu su politinės partijos finansinių ataskaitų rinkiniu.

10. Per metus nepanaudoti valstybės biudžeto asignavimai lieka politinės partijos valstybės biudžeto asignavimų sąskaitoje ir gali būti naudojami kitais metais šio straipsnio 6 dalyje numatyti veiklai finansuoti.

11. Į valstybės biudžeto asignavimų sąskaitą negali būti nukreiptas jokių laikinųjų apsaugos priemonių taikymas.“

8 straipsnis. 16 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

16 straipsnį pripažinti netekusiu galios.

9 straipsnis. 20 straipsnio 2, 4 ir 5 dalių pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo metams pasibaigus parengia politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinį. Kartu su politinės partijos finansinių ataskaitų rinkiniu parengiamas priedas: valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ataskaita.“

2. Pakeisti 20 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinį ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytą jo priedą tvirtina politinės partijos įstatuose nustatytas politinės partijos valdymo organas.“

3. Pakeisti 20 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Politinės partijos kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki kovo 15 dienos, pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai patvirtintą praėjusių kalendorinių metų politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinį ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytą jo priedą bei auditoriaus ataskaitą

dėl pastebėtų faktų, jeigu ji privaloma. Prireikus Vyriausioji rinkimų komisija teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę susipažinti su politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinio duomenis pagrindžiančiais dokumentais.“

10 straipsnis. 22 straipsnio 1 dalies pripažinimas netekusia galios

22 straipsnio 1 dalį pripažinti netekusia galios.

11 straipsnis. 23 straipsnio 2 dalies papildymas 13 punktu

Papildyti 23 straipsnio 2 dalį 13 punktu:

„13) kartu su Valstybine mokesčių inspekcija sudaro sąlygas politinės kampanijos išdininkui Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje patikrinti, ar auka atitinka šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalies reikalavimus. Vyriausioji rinkimų komisija atsako už tinkamą informacinės sistemos veikimą.“

12 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„25 straipsnis. Finansavimo viešumas

1. Vyriausioji rinkimų komisija politinių kampanijų finansavimo ataskaitas kartu su auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų, jeigu ji privaloma, paskelbia savo interneto svetainėje ne vėliau kaip per 100 dienų nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.

2. Politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinys su šio įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje nurodytu jo priedu ir auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų, viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų deklaracijos, politinės kampanijos finansavimo ataskaitos ir auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų, politinės partijos ar politinės kampanijos dalyvio ataskaitos dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių, politinės kampanijos dalyvių sutartys su paslaugų teikėjais, reklamos gamintojais, viešosios informacijos rengėjais ar skleidėjais yra vieši.

3. Kiekvienas asmuo, pagal šį įstatymą galintis finansuoti politinės kampanijos dalyvius, arba viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo atstovas, pateikęs tai patvirtinantį dokumentą, turi teisę Vyriausiojoje rinkimų komisijoje susipažinti su bet kurios politinės partijos finansinių ataskaitų rinkiniu ir jo priedais ar bet kurio politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos finansavimo ataskaita ir skelbti jų duomenis per visuomenės informavimo priemones.“

13 straipsnis. 27 straipsnio 3 dalies 1 punkto pakeitimas

27 straipsnio 3 dalies 1 punkte išbraukti žodžius „aukas, gautas iš asmenų, neturinčių teisės finansuoti politines partijas, ar kitas“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1) politinė partija priima sprendimus politinės partijos veiklai naudoti lėšas, gautas iš neleistinų politinės partijos finansavimo šaltinių;“.

14 straipsnis. 28 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 3 dalies pakeitimas

1. Pakeisti 28 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) politinės kampanijos dalyvio finansavimas šio įstatymo 11 straipsnyje numatytais nepriimtinais aukomis;“.

2. 28 straipsnio 3 dalyje vietoj skaičiaus ir žodžių „5 darbo dienas“ įrašyti skaičių ir žodį „14 dienų“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Šio straipsnio 2 dalyje priimtą sprendimą politinė partija ar politinės kampanijos dalyvis per 14 dienų nuo sprendimo priėmimo turi teisę apskusti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.“

15 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2011 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 4 straipsniu keičiamo Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 10 straipsnio 11 dalyje numatytos tvarkos aprašą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ